

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.6.2024.JS

Siostra
Kornelia Szmidt
Dyrektor

ul. Wandy 6, 57-300 Kłodzko.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 16 października 2024 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana: Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 „Sasanka” w Kłodzku.

Kierownik jednostki kontrolowanej: Kornelia Szmidt Dyrektor - od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 26 sierpnia 2024 r.

(akta kontroli str. 6 - 8)

Zakres kontroli: Dokumentowanie pracy opiekuńczo - wychowawczej, przestrzeganie praw dziecka oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi.

Okres objęty kontrolą od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 26 sierpnia 2024 r.

Podstawa prawna kontroli: Art. 122 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.)¹.

Plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półrocze 2024 r. z dnia 25 czerwca 2024 r.
(w tym wskazanie planu kontroli)

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych: Od 26 sierpnia 2024 r. do 11 września 2024 r.

Kontrolerzy: 1. Jacek Sujka, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 33 z dnia 20.08.2024 r., sygn. PS-NKWR.0030.33.2024.JS.
2. Piotr Szafarowicz, główny specjalista, upoważnienie nr 34 z dnia 20.08.2024 r., sygn. PS-NKWR.0030.34.2024.JS.

(akta kontroli str. 1 - 9, 12 - 20)

¹ Zwana dalej „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, co mogło wpłynąć na obniżenie standardów opieki i wychowania.

III. Ustalenia kontroli:

Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod numerem 89. Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 „Sasanka”, ul. Wandy 6, 57-300 Kłodzko² prowadzona jest przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej, ul. Klasztorna 2, 47 – 150 Leśnica, na zlecenie Powiatu Kłodzkiego oraz na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS- S.9423.50.2013 z dnia 27 listopada 2013 r., zezwalającej na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej pod nazwą Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 „Sasanka”, ul. Wandy 6, 57-300 Kłodzko³. Placówka zabezpiecza 14 miejsc dla dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej. Na podstawie ewidencji dzieci stwierdzono, że na dzień kontroli w Placówce umieszczonych było szesnaścioro wychowanków. Ponadto stwierdzono, że w poszczególnych miesiącach okresu objętego kontrolą został przekroczony limit miejsc wskazany w decyzji Wojewody Dolnośląskiego, tj. na koniec miesiąca: lipca 2023 r. - 17 dzieci, sierpnia 2023 r. - 18 dzieci, września 2023 r. - 15 dzieci, października 2023 r. - 16 dzieci, lutego 2024 r. - 15 dzieci, marca 2024 r. - 16 dzieci, kwietnia 2024 r. - 15 dzieci, czerwca 2024 r. - 15 dzieci, lipca 2024 r. - 16 dzieci oraz sierpnia 2024 r. - 16 dzieci, co stanowi nieprawidłowość. Ponadto podkreślenia wymaga, że Powiat kierując dzieci do Placówki we wskazanych przypadkach, naruszył przepisy prawa. Podczas prowadzonych czynności kontrolnych dyrektor Placówki złożył do akt kontroli wyjaśnienie, że przyjmując dzieci ponad limit miejsc, kierował się ich dobrem ze względu na posiadaną wiedzę o zagrożeniach, na jakie były narażone w środowiskach, w których przebywały. Zgodnie art. 35 ust. 1 ustawy wszystkie dzieci zostały skierowane do Placówki na podstawie orzeczeń sądowych o umieszczeniu w pieczy zastępczej. Dla czternaściora wychowanków sąd wskazał umieszczenie ich w rodzinnej

² Zwana w dalszej części wystąpienia „Placówką”.

³ Zwana dalej „decyzją Wojewody Dolnośląskiego”.

lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast dla dwójki dzieci wskazał jednoznacznie Placówkę.

(akta kontroli str. 21 - 24, 44, 50 - 52, 56, 73 - 76)

Na podstawie wyjaśnień dyrektora Placówki stwierdzono, że wychowankowie utrzymywali kontakty ze swoimi rodzinami, zarówno osobiście jak i telefonicznie. Osoby bliskie mogły odwiedzać dzieci w Placówce. Dodatkowo informowano rodziców o chorobie dziecka i ewentualnym pobycie w szpitalu, gdzie mogli przebywać razem z dzieckiem. Najbliższe osoby wychowanków zapraszano do Placówki z okazji ważnych uroczystości i wydarzeń. Pomimo motywowania rodziców dzieci do zmiany swojej sytuacji życiowej i ponownego przejęcia opieki, nic w tym zakresie się nie zmieniało.

(akta kontroli str. 48 - 49)

Po przeanalizowaniu przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, oceny sytuacji dziecka dokonywał Zespół ds. okresowej oceny, którego skład był zgodny z zapisem art. 137 ustawy. Udostępniona w czasie kontroli dokumentacja wykazała, że Zespół nie dokonywał oceny sytuacji wychowanków we wszystkich wymaganych ustawą obszarach, co jest niezgodne z art. 136 ustawy i stanowi nieprawidłowość. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka Zespół formułował na piśmie wnioski o zasadności dalszego pobytu wychowanka w Placówce. Wnioski przekazywano do sądu, który wydał orzeczenie o umieszczeniu w pieczy zastępczej, natomiast ze względu na nieuregulowaną sytuację prawną wszystkich wychowanków, nie przekazywano ich do ośrodka adopcyjnego.

(akta kontroli str. 33 - 35)

W obrębie badanej próby kontroli ustalono, że dla każdego wychowanka Placówki sporządzona była diagnoza psychofizyczna, o której mowa w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720 z późn. zm.)⁴. W czasie czynności kontrolnych dyrektor Placówki przedłożył także do wglądu zaktualizowane diagnozy. Przedmiotowe dokumenty były opracowane przez pedagoga. Każda diagnoza zawierała dane i informacje dotyczące: mocnych stron dziecka, przyczyn kryzysu w rodzinie, relacji dziecka z otoczeniem, jego rozwoju, wskazań dotyczących dalszej pracy pedagogicznej, pracy z rodziną oraz przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Dodatkowo dwie diagnozy zawierały wskazania dotyczące programu terapeutycznego dla wychowanków.

(akta kontroli str. 25 - 26)

W okresie objętym kontrolą każdy wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z pracownikiem socjalnym zatrudnionym w Placówce, sporządzał

⁴ Zwane dalej „rozporządzeniem”.

dla każdego dziecka plany pomocy na okres sześciu miesięcy. Po przeanalizowaniu przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że dyrektor Placówki każdorazowo po przyjęciu dziecka zwracał się z zapytaniem do właściwego ośrodka pomocy społecznej o sytuację rodziny. Na podstawie pozyskanych odpowiedzi ustalono, że praca z rodzinami wychowanków przebywających w Placówce nie była prowadzona ze względu na ich niechęć i brak współpracy. W planach pomocy zostały określone cele pracy z dzieckiem oraz działania dłużej i krótkoterminowe w obszarach: rozwój fizyczny i stan zdrowia, rozwój psychiczny, rozwój społeczno – emocjonalny, edukacja oraz relacje z rodziną.

(akta kontroli str. 29 - 32, 63 - 66)

Dla wychowanków kontrolowanej Placówki prowadzone były karty pobytu zawierające opisy i informacje dotyczące obszarów wskazanych w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. Przedłożona dokumentacja nie budziła żadnych zastrzeżeń oraz uwag.

(akta kontroli str. 27 - 28)

Na dzień kontroli wszystkie dzieci w Placówce nie miały uregulowanej sytuacji prawnej. W związku z powyższym dyrektor Placówki nie zgłaszał informacji do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodzin przysposabiających dla dzieci.

(akta kontroli str. 23 - 24)

W okresie objętym kontrolą w Placówce nie był zatrudniony psycholog. Korzystano natomiast ze wsparcia psychologa zatrudnionego przez podmiot zewnętrzny. W związku z powyższym wytworzona przez ww. osobę dokumentacja nie podlegała ocenie. Z kolei, po przeanalizowaniu pozostałej dokumentacji stwierdzono, że dla dwójki dzieci tego wymagających sporządzono karty udziału w zajęciach prowadzonych przez logopedę, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia. Ponadto w Placówce dla wszystkich podopiecznych prowadzono zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia arkusz badań i obserwacji pedagogicznych.

(akta kontroli str. 47, 53)

Dyrektor Placówki poinformował, że w okresie objętym kontrolą w Placówce nie było usamodzielnień wychowanków oraz nie było podopiecznych, dla których należałoby wyznaczyć opiekuna procesu usamodzielnienia oraz opracować indywidualny program usamodzielnienia.

(akta kontroli str. 45)

Na podstawie prowadzonej ewidencji raportów dziennych i nocnych stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą prowadzono i dokumentowano obchody Placówki w porze nocnej, zgodnie z § 12 ust. 2 rozporządzenia. Ww. obchody prowadzono od trzech do czterech razy, najczęściej w godzinach: 22.00, 23.00, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00 oraz 6.00.

(akta kontroli str. 45)

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia w Placówce prowadzona była ewidencja dzieci, zawierająca wszystkie wymagane dane i informacje.

(akta kontroli str. 44 - 45)

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych dyrektor Placówki poinformował, że w okresie objętym kontrolą nie było żadnych nieusprawiedliwionych nieobecności wychowanków, tym samym nie było konieczności wszczynania postępowań wyjaśniających oraz informowania stosownych służb.

(akta kontroli str. 54)

W kontrolowanej jednostce przestrzegano przepisu § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, który nakazuje comiesięczne wypłacanie dzieciom kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci od 5. roku życia, której wysokość od dnia 1 czerwca 2024 r., nie niższą niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala co miesiąc dyrektor placówki. Po przeanalizowaniu przedłożonych list wypłat kieszonkowego za okres objęty kontrolą stwierdzono, że dzieci otrzymywały od lipca 2023 r. do maja 2024 r. kwotę 15 zł oraz od czerwca 2024 r. kwotę 46 zł. Jednocześnie wysokość kwoty wypłacanego kieszonkowego została ujęta w Regulaminie organizacyjnym Placówki. Ponadto wskazuje się, iż w przedmiotowym dokumencie należy doszczegółowić zasady dotyczące ustalania wysokości rzeczony kwoty pieniężnej.

(akta kontroli str. 45 - 46)

W Placówce zatrudnionych było 12 osób. Siostra Kornelia Szmidt na stanowisku dyrektora, na stanowiskach wychowawców 6 osób oraz po 1 osobie na stanowiskach: opiekuna dziecięcego, pracownika socjalnego, pedagoga, logopedy oraz księgowego. Ponadto Placówka korzystała ze wsparcia pracowników do obsługi zatrudnionych w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego przy ul. Wandy 6 w Kłodzku tj.: pokojowej, pracownika gospodarczego, kierowcy – magazyniera, krawcowej - praczki, dwóch kucharek oraz pomocy kuchennej. Na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz w oparciu o wymogi kwalifikacyjne stwierdzono, że zatrudnieni pracownicy mieli wymagane kwalifikacje i spełniali wymogi określone w art. 97 ust. 3, art. 98 ust. 1 pkt 1 - 6 i ust. 3 oraz w art. 99 ust. 5 ustawy. Ponadto udostępniono dokumentację, z której wynikało, że wszyscy pracownicy złożyli oświadczenia o braku konieczności wypełnienia obowiązku alimentacyjnego, niekaralności, braku ingerencji sądu w wykonywanie władzy rodzicielskiej oraz zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy i informację z bazy danych o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

(akta kontroli str. 36 - 43, 58, 67 - 72)

W celu dokonania oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy, przeprowadzono indywidualne rozmowy z wychowankami w wieku od 7 do 11 lat, którzy

wyrazili zgodę na rozmowę z inspektorami do spraw kontroli. Dzieci swobodnie i otwarcie opowiadały o swoim pobycie w Placówce oraz o relacjach z opiekunami. Wszystkie znały swoją sytuację rodzinną i prawną. Wychowankowie potwierdzili, że Placówka zapewnia im poczucie bezpieczeństwa oraz wsparcie i pomoc w nauce. Wszyscy rozmówcy zapewniali, że mają stałe kontakty z członkami rodzin oraz opowiadali ze zrozumieniem i akceptacją o swoich codziennych obowiązkach tj.: nauka, szkoła, dbanie o porządek, dbanie o czystość. Wychowankowie oświadczyli, że mogą brać udział w różnych zajęciach pozalekcyjnych, z których w okresie objętym kontrolą nie zawsze chcieli korzystać. Rozmówcy nie wnosili zastrzeżeń dotyczących zaopatrzenia w odzież, podręczniki, środki higieny osobistej, żywienia i jego ilości oraz kieszonkowego. Dzieci nie doznały oraz nie były świadkami jakiegokolwiek przemocy ze strony osób dorosłych w Placówce.

(akta kontroli str. 59 - 62)

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Siostrze Korneli Szmidt Dyrektorowi Placówki.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 1 „Sasanka” w Kłodzku stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W Placówce przekroczono limit miejsc;
- 2) Zespół do spraw okresowej oceny nie dokonywał oceny sytuacji dziecka we wszystkich obszarach wskazanych w ustawie.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania, należy:

1. Przestrzegać standardu dotyczącego liczby miejsc w Placówce.

Podstawa prawna: art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.);

Termin realizacji: niezwłocznie.

2. Dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka we wszystkich obszarach wskazanych w ustawie.

Podstawa prawna: art. 136 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.). Proszę w terminie do dnia **30 listopada 2024 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Jaceta Szajka

.....
(przewodniczący zespołu inspektorów)

GŁÓWNY SPECJALISTA

Piotr Szafarowicz

.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Monika Kwil-Skrzypińska

.....
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
(kierownik jednostki kontrolującej)